

Výtahy - OTÁZKY A ODPOVEDE:

1. Prečo výtahy vyrobené pred r. 2003 nevyhovujú medzinárodným normám?

Ide najmä o bezpečnosť prepravovaných osôb a mechanikov, ktorí vykonávajú údržbu. V týchto výťahoch sa stále stávajú ťažké a smrteľné úrazy o ktorých verejnosť v minulosti nebola veľmi informovaná. Je dôležité vedieť že prevádzkovatelia výťahov nesú plnú právnu zodpovednosť pri akomkoľvek úraze alebo spôsobení ujmy na zdraví a preto je veľmi dôležité, aby sa snažili postupne odstraňovať bezpečnostné riziká v zmysle STN EN 81-80.

2. Aké možnosti sú pri rekonštrukciách výťahov, musia sa vymeniť celé výtahy naraz?

Výmena celého zariadenia naraz je z ekonomického a technického hľadiska najvýhodnejšia. Pri čiastočných výmenách je potrebné uskutočňovať výmeny v súlade s normami /tzv. balíky/. Napr. pri výmene rozvádzača zrušiť pohyblivú podlahu a stop tlačidlo v kabíne, namontovať automatické dvere, obojstrannú komunikáciu stop tlačidlo na kabíne a v šachte. Je potrebné zobrať do úvahy že certifikované rozvádzače sú konštruované a schválené pre pripojenie na 5 vodičovú sústavu 3 PEN-50Hz 400V/TN-C-S. V každom prípade vymenené komponenty musia byť pri postupnej výmene kompatibilné a musia byť certifikované v súlade s normami /STN EN 80 -I/. Konečným výsledkom postupnej výmeny komponentov by malo byť odstránenie všetkých bezpečnostných rizík, zvýšenie rýchlosti, nosnosti, odstránenie bariér pre imobilných občanov a zabezpečenie rýchlej obojsmernej komunikácie.

3. Na čo by sme si mali dávať pozor pri porovnávaní cenových ponúk od rôznych spoločností? Aké sú rozdiely v ponukách medzi jednotlivými zhotoviteľmi?

V prvom rade je potrebné sa zamerať na celkove technické riešenie. Ponuka musí obsahovať všetky práce, ktoré súvisia s renováciou výťahu. Súvisiace práce, najmä stavebné práce, montáž osvetlenia šachty, úprava samotnej šachty ak nevyhovuje, montáž lešenia, úprava prístupovej cesty do strojovne, poklopu, vstupných dverí, vetrania podlahy, prívodu prúdu a úpravy predných stien šachty. Častým paradoxom je

skutočnosť, že sa pri výbere dodávateľa porovnávajú ceny technologicky a kvalitatívne rozdielných zariadení. Informácie o výhodnosti systému ktoré ma zákazník od obchodných zástupcov firiem je potrebné porovnať s informáciami ktoré môžu poskytnúť prevádzkovatelia už vykonaných rekonštrukcií. Tieto sú často v rozpore s informáciami ktoré predkladajú zástupcovia firiem. Môžu byť zavádzajúce a účelové. Máme skúsenosti, že nás oslovujú prevádzkovatelia ktorí zistia že po vykonanej rekonštrukcii majú vysoké prevádzkové náklady, problémy s obsluhou, problémy majú starší a imobil-

ný občania. Spoločenstvá a iní klienti dostávajú nesprávne informácie o nevhodách použitia automatických dverí pritom je to štandard v EU a vo svete. Je všeobecne známy prípad, keď po rekonštrukcii výťahov v nemocnici sa do kabíny nezместilo lôžko. Dôležité je aj estetické prevedenie zariadenia, najmä stavebných úprav. Ďalším častým javom pri kompletných výmenách výťahov je fakt, že niektoré spoločnosti ponechávajú staré komponenty, napr. vodičlá a protiváhy výťahov za účelom ponúknuť nižšiu cenu. V prípade vodičiel ktoré nemajú zámkovanie, ide o nevyhovujúci komponent v zmysle noriem. V niektorých prípadoch sú ponúkané technológie, ktoré sú výhodné pre inštaláciu nových bezstrojových výťahov. Ich použitie pri rekonštrukciách strojových výťahov sú zbytočné a nepredstavujú žiadnu výhodu. Je potrebné porovnať dĺžku záruky a taktiež cenu servisu počas záruky. Súčasťou cenovej politiky niektorých spoločností je ponúk-

nuť relatívne nižšiu cenu renovácie výťahu, pričom zariadenie je náročné na servis a nižšia nadobúdacía cena sa kompenzuje vyššou cenou servisných prác. Denne sa presvedčame ako sa vo veľkom zneužíva nevedomosť občanov. Vymenené komponenty nezabezpečujú odstránenie bezpečnostných rizík nerespektujú predpisy o nosnosti výťahu v závislosti od plochy kabíny, používajú sa nevhodné prevodové pohony, ktoré zafažujú životné prostredie. Vymenené komponenty sú pri komplexnej rekonštrukcii nevhodné a musia sa znovu vymeniť, napr. stroje s pôvodnou nosnosťou výťahu.

hu, busové dvere v kabíne, tzv. adaptéry v rozvádzači a drahé obklady starých kabín bez výmeny rámov a obojsmerných zachytávačov.

4. Aké skúsenosti má Vaša firma pri výrobe montáži a servise výťahov?

Nakoľko som pôvodným zamestnanec Transporty výrobcu výťahov a firma Tuchyňa - Výťahy je na trhu 21 rokov, máme dostatok dokumentácie a skúsenosti pri riešení technických úloh pôvodných ale aj nových výťahov. Moje meno je vo väčšine výťahových knih vo vsl. kraji z obdobia, keď som pracoval ako technik technickej kontrol. V priebehu pôsobenia firmy sa firma stala popredným dodávateľom zdvíhacích zariadení na Slovensku, v Českej Republike ale aj iných krajinách EU. Naše rekonštrukčné balíky sú prepracované do detailov a našité na mieru pre šachty pôvodných výťahov z dôrazom na celkové estetické prevedenie.

5. Aké technické alebo dizajnové možnosti ponúka Vaša firma?

Naša firma ponúka najmodernejšie technické a dizajnové riešenia. V prvom rade sú to bez prevodové synchronne stroje riadené frekvenčným vektorovým meničom. Elektrovýzbroj s mikroprocesorovým rozvádzačom z mnohými nastaviteľnými parametrami, moderný konektorový montážny systém a prenos dát sériovou linkou. Všetky rozvádzače majú možnosť zabezpečiť diaľkový monitoring pomocou internetu. Spojením do systému môžu zabezpečiť skupinové obojsmerné ovládanie /DUPLEX/. V ponuke je aj automatická núdzová jazda pri výpadku prúdu, možnosť vracania elektrickej energie späť do siete – rekuperácia a požiarnej jazda pri pripojení signálu s EPS. Štandardom sú vonkajšie a kabínové tlačidlá s LCD displejom umiestnené v každej stanici a v kabíne. Firma Tuchyňa – Výťahy ponúka nové dizajnové riešenia TDS (Tuchyňa Design Solutions) s ponukou nových dekoratívnych materiálov a riešení výťahov vhodných od komerčných Biznis centier až po zariadenia vhodné do obytných budov. Dotykové sklenené ovládače, dekoratívne sklá, LED podsvietenia, antibakteriálne čističky vzduchu a rôzne doplnky ktoré dodávame aj klientom v EU a mimo EU. Ako predseda Cechu výťahárov Slovenska sa snažím prostredníctvom členstva v medzinárodnej organizácii EFESME (European Federation for Elevator Small) získavať informácie o nových technických poznatkoch v oblasti výťahovej techniky. Ako člen komisie pri Ústave technickej normalizácie sa podieľam na schvaľovaní technických noriem do legislatívy Slovenskej republiky.

6. Aké sú možnosti financovania rekonštrukcií výťahov?

Snažíme sa nedostatok finančných prostriedkov pre samosprávy riešiť pomocou pri získaní bankového úveru prípadne poskytnutím možnosti splátok na úhradu chýbajúcej sumy.

Pavol Tuchyňa
Predseda Cechu výťahárov Slovenska a majiteľ firmy Tuchyňa Výťahy.

PAVOL TUCHYŇA, TUCHYŇA - VÝŤAHY Letná 27, 040 01 KOŠICE
Tel. 00421 55 / 6323398,
Tel./FAX 055/ 63 23383,
mobil 0903 907 047